

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Titi Livii Patavini, Historiarvm Ab Vrbe Condita Libros,
Qvi quidem exstant, omnes, Observationes**

Godelevaeus, Wilhelm

Francofvrti, 1609

In Librvm XXX. Qvi Decadis Tertiæ Liber X. Dicitvr, Annotationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69254](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69254)

vt pro capite suo tributi nomine ara penderet, ita, vt qui ararius factus esset is non solum suffragio urbano, sed etiam stipendiis militaribus spoliatus esset. De qua re copiose Sigon. lib. 2. de antiq. iure ciuili R. o. c. 16. Petrus Cincius lib. 4. c. 3. de honesta disciplina. Bud. in annotat. priorib. ad Pandect. Inter ararios relatis apud Græcos similes erant, qui *επισημοσφοδρος* & *επισημοσφοδρος* ideo dicebantur ex more Atheniensium, quia in arcem eorum nomina relata essent vt enim Latine in ararios relati dicuntur sic illi in arce relati erant, qui & *εφλογοτες* dicuntur, & *αγοτιδιγοι*. Qui ignominia interim notati erant, quo ad iudicatum facerent, hoc est, omnia ex sententia perfoluerent.

IN LIBRVM XXX. QVI DECA-
CADIS TERTIÆ LIBER X. DICITVR,
ANNOTATIONES.

Facundissimus habebatur] Laus P. Sempronii Tuditani, cuius tamen nulla à Cicerone in Bruto facta est mentio. Id quod Franciscus Floridus Sabinus miratur h. r. succit lect. c. 14. vbi vide.

Magnus (ita vocant) campi] Sic & Polybius vocat *μεγαλα πεδια*. Putat autem Victorius Lium Polybiumque intellexisse Latinum poetam Ennium, vnde dissertens, de Hypallage exemplum sumpsit Cicero in 3 lib. de oratore. Testes sunt magni campi. Vide Victorium lib. 10. variar lect. c. 2.

Romanus post principes hastatorum] Victor. loco pralleg. legendum censet. Roman. princeps post hastatorum prima signa, &c. Primi enim in acie collocabatur hastati, post eos principes, triariis vero acies claudabatur.

Toga picta] Toga picta triumphantium erat, vt docet Baysius ex Lio. Nec differtur prætores & consules prætextam & togam pictam accipere solius, de templo Iouis, vide cum Iulius de re vestitaria.

Palmata tunica] Palmatam tunicam pro tunica lati clau accipiendam docet Baysius ca. 12. de re vestitaria. Tunica siquidem lati clau, siue Iatus clausus, antea dicebatur tunica palmata à latitudine clauorum, quæ nunc à genere picturæ appellatur. Verba sunt Sex. Pompeii in vocabulo picta, paucis additis. Cum vero ait, quæ nunc à genere picturæ appellatur, accipe ab ipsis clausis purpureis, qui tunicis inseruntur, appellari tunicam lati clau. Vide Iulius Baysium loco prallegato.

Adorat. *Mores adorantium*] Id est, supplicantium, vt vulgo interpretantur, sed apud Gentiles permiserunt se vere adorari, primum Persæ ac Medi & Babylonii, deinde cum diabolicum honorem appetiuit Alexander, postremo & Romani tyranni. Hinc Dion de victo Decebal. Mox ad Traianum deductus illum humi procumbens, suppliciter adorauit. Hodie Germani vocant *den Jusfall*. Vt annotat Glareanus ad Eutropium.

Militaris *Qualem præberi consuevit*] Magistratus vasis argenteis instrui solitos, & *supplex* annulis aureis publice præbitis, auctor est Val. Max. Cic. in Verrinis. Adicit in Catone seniore Plutarch. tabernacula, lectos, indumenta, seruos, amicorum multitudinem apparatus numerosiores, Cali. lib. 27. c. 14.

Fabius *Detrahitur*] Flens Italiani reliquisse dicitur, Orosius li. 4. c. 19. *Maximi nomen* *Vel si nouum ab eo inciperet*] Parens etenim eius Q. Fabius Rutilianus primus ex ea familia Maximi nomen obtinuit, eo quod omnem forensium actionem, postea exercetam coegisset, rem populo adeo gratam, hoc faciens. vt ei Maximi nomen indiderint. Quem honorem præterea nulli nisi Valerio, qui patres à Plebe dissidentes reconciliauit, tribuerunt, De qua re Plutarch. in Fabio Maximo, Pompeio. Volaterran. lib. 16. c. 1. vrb. comment. Plutarchus *Maxim*

tamen à corporis habitu ita cognominatum putavit. Cæterum cur Verrucosus Quicula, & Cunctator Fab. appellatus est, leges etiam apud Alex. ab Alex. lib. 1. c. 9. Meminit Plin. li. 34. c. 7.

Cunctator resistit] Et hinc Hannibal dixisse fertur, se magis formidare Fabium quiescentem à pugna, quam Marcellum fortiter pugnantem. De cunctatione autem Fabii præter Livium, leges Flor. lib. 2. c. 6. Plutarch. in Fab. Max. Valerium Max. lib. 7. c. 3. Plin. lib. 22. c. 5. Orosium lib. 4. c. 15. Euirop. lib. 3. c. 2. Frontin. lib. 2. c. 5. & lib. 1. c. 3. Sabell. lib. 1. c. 7. lib. 7. c. 3. Ennium apud Cicero- nem in libello de senectute. Silium Italicum lib. 6. & lib. 7. Ouid. lib. 2. Fast. Vide etiam Eras. in proverb. Romanus cedendo vincit.

Probe manu conferta resistant] Budæus in priorib. annotat. melius legi existimat, cum prope manu confertum. Quorum verborum huiusmodi est sensus: non ante tu Hannibal ad pacem, quam nunc petis, adduci potuisti, quam ego te ex Italia reuocatum, de patria tua in Africa dimicare coegi, & quasi te in Africa manu confertum vocavi, quam scilicet ita nunc mihi Romanisque vindico, vt tu dudum Italiam tibi & populo Carthagineasi vindicabas. Quid autem sit manu confertum, Gell. li. 9. docet.

Congruens clamor à Romanis] Sic & Homer. Iliad. 4. Præstitisse Græcos modestis Troianis canit; cuius signum vult esse silentium, quo, cum in certamen prodirent, vererentur, cum contra magnus dissonusque clamor in exercitu Troianorum esset. Quod testimonium Homeri cum à Polybio lib. 15. excerptum in descriptione huius rei citetur doctissimè Petrus Victor lib. 10. c. 4. var. lect. existimat, ad historiam potius Polybii, quam fontem ipsum Livium respexisse. Sapius enim, quam videri velit, Polybium sequitur.

Receptus canere] Id est, in locum tutiorem redire. Milites siquidem cum castra tenuerint priusquam exierint in aciem, cum signo dato in eadem redeunt, sese recipere dicuntur. Inde canere recepti, est tubarum, lituorum, aut cornuum seu tibiaram cantu significare militibus, vt à pugna in castra aut mœnia redeant.

Rara bonam fortunam] Hanc sententiam à Demosthene mutuata esse annotat Petrus Victorius lib. 25. c. 3. vbi hoc videre est.

Ex insolentia] Vt priorem sententiam à Demosthene, sic hanc à Thucydide acceptam, tradit Victorius loco præallegato.

Polybius haudquaquam] Locus vbi hoc tradidit, legitur adhuc in excerptis 16. libri, prout id annotat Victorius lib. 21. c. 1. var. lect. ionum.

IN LIBRUM XXXI. HISTORIARVM T. LIVII, QVI
DECADIS IIII. LIB. I. DE BELLO MACEDON. vulgo inscribitur, annotationes.

Asses vestigales] Asses vestigales Livius appellat, qui in iugera impositi sunt testandi causa publicum agrum esse, Cælius lib. 10. c. 2. lect. antiquarum.

Trientius tabulisque ager] Trientius ager edictus, quia pro tertia pecuniae parte datus erat. Ex tabulis autem tabulis, annotante Cælio lib. 12. cap. 21. lect. antiq.

Cynofarges] Cynofarges quis locus fuerit, præter alios luculenter explicat Erasimus in proo. ad Cynofarges: Nonnulla quoque de eo annotat Budæus in priorib. ad Pandect. & Gyraldus in historia deorum.

Tagati in habitantes] Pagi apud Cæsarem sunt regiones vniuersæ, & populi

Fabius
Verrucosus
Cunctator.

Manu
confertum.

Receptus
canere.

Asses
vestigales.

Trientius
ager.

Cynofar-
ges.

Tagi.

puli